

Phụ lục 5
KỸ THUẬT PHUN HÓA CHẤT TỒN LƯU TRÊN TƯỜNG, VÁCH
TRONG PHÒNG CHỐNG MUỖI TRUYỀN BỆNH SỐT RÉT
(Kèm theo Quyết định số /QĐ-BYT ngày tháng 10 năm 2021
của Bộ trưởng Bộ Y tế)

1. Mục đích

Tiêu diệt muỗi truyền sốt rét trú đậu trên tường, vách, các vật dụng trong nhà, gầm sàn.

2. Nguyên lý

Hóa chất sau khi phun vào tường vách sẽ tồn lưu một thời gian, khi muỗi truyền sốt rét đậu vào tường vách sẽ bị chết do tiếp xúc với hóa chất.

3. Dụng cụ

Bình phun bằng tay nén khí; Hóa chất diệt muỗi; Ống đong 100 ml; Ca đong 1000 ml; Que khuấy; Phễu lọc nước; Danh sách hộ gia đình được phun hóa chất diệt muỗi.

4. Các bước tiến hành

Bước 1. Kiểm tra bình bơm

Lắp ráp các bộ phận của bình bơm, cho nước sạch vào bình, đậy nắp, bơm nén khí, phun thử và kiểm tra để đảm bảo bình còn sử dụng tốt.

Bước 2. Pha hóa chất

- Hóa chất ở dạng lỏng: Lắc đều lọ hóa chất, đong đủ lượng hóa chất cần pha theo hướng dẫn của nhà sản xuất rồi cho vào bình, sau đó thêm lượng nước cần pha, sử dụng lượng nước này tráng sạch hóa chất còn bám lại trên cốc đong. Dùng que khuấy đều dung dịch hóa chất trong bình.

- Hóa chất ở dạng bột: Cân lượng hóa chất đủ cho một bình phun theo hướng dẫn của nhà sản xuất, nếu có gói đóng sẵn cho 1 bình thì chỉ việc cắt vỏ bao rồi đổ hóa chất vào bình, sau đó thêm lượng nước cần pha và khuấy đều dung dịch như trên.

Bước 3. Bơm nén khí

- Đậy nắp, để bình phun ở nơi bằng phẳng, đặt một chân lên bàn đạp, mở khóa ở ống bơm và bơm nén khí (bơm đều tay không quá nhanh và cũng không quá chậm)

- Bơm đến khi kim đồng hồ đo áp lực chỉ đến hết vạch xanh (tương đương 55 PSI hoặc 0.38 MPa hoặc 380 kPa) thì dừng lại.

- Trong quá trình phun cần kiểm tra kim đồng hồ đo áp lực xuống hết vạch xanh thì bơm nén khí bổ sung để duy trì áp lực cần thiết trong bình.

Bước 4. Phun hóa chất lên tường vách

- Cách phun

+ Người phun đứng đối diện trực tiếp với bề mặt phun. Nếu người phun thuận tay phải thì mang bình phun bên vai trái và dùng tay trái giữ bình phun, còn tay phải cầm vòi phun và điều khiển khóa đóng mở vòi phun. Nếu người phun thuận tay trái thì ngược lại.

+ Bắt đầu phun từ chân tường vách, đặt đầu vòi phun ở vị trí thẳng góc với bề mặt phun và luôn cách bề mặt phun 45 cm trong quá trình phun, chiều rộng của vệt phun trên bề mặt tường vách sẽ là 75 cm. Di chuyển dần lên phía trên cho đến độ cao 2 m thì chuyển sang vệt phun tiếp theo từ trên xuống dưới, và cứ tiếp tục như vậy cho đến khi phun hết bề mặt cần phun. Đường phun sau đè lên đường phun trước 5 cm.

+ Tốc độ phun thích hợp cho một vệt phun thẳng đứng có chiều cao 2m trung bình 4,5 giây.

+ Nếu tường vách thấp thì phun cả lên mặt trong mái nhà cho đủ độ cao 2m. Nếu là nhà sàn thì độ cao 2 m được tính từ mặt sàn (không tính từ mặt đất).

+ Ở trong nhà bắt đầu phun từ cửa, di chuyển dần vào phía trong và kết thúc cuối cùng ở bên kia cửa.

- Nơi phun: mặt trong tường vách, mái nhà nếu tường vách thấp dưới 2 m; sau tủ, gầm giường, gầm bàn, phía sau cánh cửa, mặt dưới gầm nhà sàn; chuồng gia súc và các công trình phụ.

KỸ THUẬT TẮM MÀN VỚI HÓA CHẤT TRONG PHÒNG CHỐNG MUỖI TRUYỀN SỐT RÉT

1. Mục đích

Tắm đúng, đủ lượng hóa chất cần thiết trên màn dùng để xua, diệt muỗi truyền sốt rét.

2. Nguyên lý

Sau khi tắm, các hóa chất được hấp phụ và tồn lưu một thời gian trên màn. Hóa chất sẽ xua hoặc diệt khi muỗi đậu vào màn.

3. Dụng cụ

Màn được tắm; Hóa chất diệt muỗi; Ống đong 100 ml; Ca đong 1000 ml; Chậu; Que khuấy; Danh sách hộ gia đình có màn được tắm.

3. Các bước tiến hành

Bước 1. Pha hóa chất

- Lắc thật kỹ chai hóa chất trước khi pha.
- Dùng xi lanh hoặc cốc đong đủ lượng hóa chất cần pha theo hướng dẫn của nhà sản xuất cho 1 màn hoặc 5 màn (nếu cùng kích thước và chất liệu) đổ vào chậu thứ nhất
- Dùng cốc đong lượng nước tương ứng, tráng sạch cốc đong hóa chất đổ vào chậu đó, khuấy đều cho hóa chất tan hết vào nước.

Bước 2. Tắm màn với dung dịch đã pha

- Đong lượng dung dịch vừa pha đủ tắm cho 1 màn vào chậu thứ hai.
- Rũ màn trước khi nhúng vào chậu hóa chất, nhào trộn màn thật kỹ sao cho dung dịch tắm ngấm đều, hết vào toàn bộ màn.

Bước 3. Phơi màn sau khi tắm

- Trải tấm nilon sạch trên mặt phẳng trong bóng râm. Sau đó, nhắc màn khỏi chậu trải màn trên tấm nilon này. Để màn khô tự nhiên trước khi sử dụng.
